

освіті. Отже, знання здобуті бакалавром є основою для підготовки фахівців магістерського рівня. Після отримання диплому бакалавра студент повинен вільно володіти теоретичним і базовим практичним матеріалом за обраною спеціальністю. Тестування може бути переважною формою контролю в оцінюванні таких базових знань, оскільки має ряд переваг:

- дозволяє скоротити час на перевірку знань;
- дозволяє уникнути суб'єктивізму в оцінюванні;
- дозволяє підвищити якість базових знань на основі постійного їх моніторингу за допомогою великої кількості тестів, які згодом будуть використані при оцінці знань за результатами іспитів, у тому числі державних.

З цією метою необхідно тестування зробити основою для перевірки базових знань студентів, які складають державні іспити на здобуття диплому бакалавра, зокрема іспит з науки «Корпоративні фінанси». Такі тести повинні опрацьовуватись на практичних заняттях протягом семестру, охоплювати всі теми та включати мінімум три групи: (1) тести для закріплення знань з базових понять, показників, формул, процесів тощо; (2) тести для перевірки уміння виконувати типові фінансові вправи і (3) тести для оцінки аналітичних умінь і з використанням практичних навичок. Для кожної групи можна складати різні види тестових завдань. Так, для першої – це переважно прості відкриті тести на вибір правильного визначення поняття, формули, теорії, процесу тощо. Для другої групи – тести на правильність розрахунків аналітичних показників і вірних висновків щодо типових фінансових рішень. Для третьої – тести як частина кейсів, які включатимуть кілька завдань на опрацювання аналітичної фінансової вправи. Успішне складення тестів першої групи дозволяє отримати мінімальну позитивну оцінку «задовільно», другої – «добре». Оцінка «відмінно» може бути поставлене виключно за успішну демонстрацію аналітичних умінь і практичних навичок за результатами виконання тестів третьої групи (кейсів).

Тести першої і другої групи доводяться до відома студентів і опрацьовуються протягом семестру. Такі тести мають: (1) складатись у великій кількості (100–150 тестів на кожну тему і не менше 1000 на всю науку) і (2) охоплювати усю теоретичну частину науки. Ці ж самі тести виносяться на іспит, який за таких умов буде доцільно проводити з використанням комп'ютерних засобів. Заміна опрацьованих тестів на нові під час складання іспиту не допускається. Так, студент який бажає отримати оцінку не вище «добре», може обмежитись виконанням тестових завдань тільки першої і другої групи. Це дозволить (1) підвищити прозорість у складанні іспиту і (2) впевненість студента у своїх базових знаннях та результатах іспиту.

Тести третьої групи представляють собою завдання у складі кейсів і готуються безпосередньо для кожного іспиту. Варіантів таких завдань не може бути багато, достатньо один або два. Протягом семестру опрацювання завдань з подібних кейсів відбувається на основі виконання кейсів попередніх навчальних років. Для оцінки «відмінно» студент обов'язково повинен продемонструвати не тільки вільне володіння базовими знаннями, а і свої аналітичні здібності. Опрацювання таких кейсів дозволить (1) підвищити рівень знань та аналітичних умінь студента; (2) підвищити вагомість диплому нашого вищого навчального закладу на ринку праці, оскільки оцінки «відмінно» слугуватимуть індикатором аналітичних умінь бакалавра при прийнятті фінансово-економічних рішень.

Демченко В.О.,
асистент кафедри страхування

ІННОВАЦІЙНІ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК УМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Сучасні тенденції переходу до інноваційно-орієнтованих процесів, що відбуваються в освітній сфері, обумовлені необхідністю підготовки конкурентоспроможних фахівців на світовому ринку праці. Перед професорсько-викладацьким складом вищих навчальних закладів постає завдання змінити вищу освіту та забезпечити якісно новий рівень освітніх послуг.

Законом України «Про вищу освіту» визначено низку пріоритетних напрямів модернізації та активізації вищої освіти в руслі вимог Болонської декларації, що потребує належного науково-методичного забезпечення навчального процесу, відповідної технічної та матеріальної бази [1]. Основний принцип Болонських реформ у вищій освіті передбачає студентоцентризоване навчання, що означає зміщення акцентів викладання в освітньому процесі. Підвищення ролі самостійної роботи студента та забезпечення безперервного консультування з викладачем сприяє тому, що навчання стає індивідуалізованішим, спрямованим на потреби конкретного студента, актуальним, значно глибшим і прагматичним.

Головними завданнями професорсько-викладацького складу кафедри страхування є модернізація та активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів, що суттєво підвищує ефективність набуття студентами знань з наук і дисциплін страхового спрямування. Кафедра максимально використовує в навчальному процесі можливості Інтернет для організації навчання на основі телекомунікацій, використання мультимедіа, застосовуючи при цьому такі дієві технології навчання, як *метод проектів* і метод *«кейс-стаді»*. Робота за методом проектів передбачає постановку студентам конкретних завдань, їх розкриття з обов'язковим виокремленням ідеї та гіпотези розв'язування проблеми, чітким плануванням дій. Наявність таких завдань для студентів дає можливість ґрунтовніше дослідити поставлену проблему. Використання методу проектів передбачає тісну взаємодію студентів і викладачів, які, за необхідності, корегують та виправляють роботу студентів у групі, спрямовують її на досягнення кращих результатів. Як зазначає Г. Ісаєва, «проектування – це особливий тип інтелектуальної діяльності, відмінною особливістю якої є перспективна орієнтація, практично спрямоване дослідження» [2].

Робота за *методом «кейс-стаді»* (метод ситуаційних вправ, ситуаційний метод), розробниками якого є науковці з Великобританії М. Шевер, Ф. Едейем і К. Єйтс, так само мобілізує і активізує співпрацю між студентом і викладачем. Кейс-стаді, за визначенням учених Ш.І. Бобохужаєва та З.Ю. Юлдашева, це «сукупність умов та обов'язків, що описують конкретні, реальні обставини на даному етапі» [3]. Отже, сутність «кейс-стаді» полягає у використанні конкретних випадків для спільного аналізу, обговорення і опрацювання рішень при вивченні дисциплін, що читаються на кафедрі.

Перевага даного методу полягає у тому, що він не тільки відображає практичну проблему, а й одночасно актуалізує певний комплекс знань для студентів, а також вдало поєднує навчальну, аналітичну і практичну діяльність, що безумовно є доцільним і ефективним у реалізації сучасних завдань системи освіти.

Робота зі студентами є пріоритетом професорсько-викладацького складу кафедри страхування. При застосуванні сучасних інноваційних освітніх технологій студент і викладач є рівноправними суб'єктами навчання. Викладач стає керівником, організатором і помічником, а не лише носієм і транслятором знань. Використання сучасних педагогічних технологій у навчальному процесі університету є запорукою студентоцентрованого підходу та реалізації особистісно-орієнтованого навчання.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
2. Ісаєва Г. Метод проектів – ефективна технологія навчання // Підручник для директора. – 2005. – № 9–10. – С. 4–9.
3. Бобохужаев Ш.И., Юлдашев З.Ю. Инновационные методы обучения: особенности кейс-стади метода обучения и пути его практического использования. – Ташкент, 2006. – С. 88.

Дем'янчук О.О., к.е.н.,
доцент кафедри політичної економії

ГУМАНІЗАЦІЯ ТА ОБ'ЄКТИВІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ В СИСТЕМІ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИН «ВИКЛАДАЧ-СТУДЕНТ»

Перевірка знань, умінь і навичок є обов'язковою складовою навчання, адже контроль – це процес зворотнього зв'язку, без якого неможливий процес навчання.

У людини мотив діяти є найвиразнішим тоді, коли вона знає результат своєї діяльності. Оцінка отриманих результатів дає можливість людині підтримувати мотивацію. Як тільки людина перестає отримувати інформацію про результати, у неї зникає мотив для подальших дій. Таким чином, систематичний контроль та оцінювання є основними засобами встановлення зворотнього зв'язку між студентами та викладачем.

З іншого боку, контроль та оцінювання є джерелом виникнення психолого-педагогічного протиріччя, сутність якого у тому, що систематичний контроль одночасно і активізує, і гальмує процес навчання.

З метою подолання цього протиріччя необхідно створити такі умови під час здійснення контролю та оцінювання, за яких останні не сприймалися би студентами як репресивні санкції. Треба змінювати філософію контролю, яка має базуватися на партнерських стосунках між викладачем та студентами (викладач та студенти – «колеги», «співробітники») (1).